

**ՆԱՆՈՒՆ ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՆՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
Ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Ը**

**2011 ԹՎԱԿԱՆԻ ՆՈՒՆԻՍԻ 1-ԻՆ ՍՏՈՐԱԳՐՎԱԾ՝ ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԵՎ ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՅՄԱՆ ԵՎ ԶԱՐԳԱՅՄԱՆ ՄԻԶԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԿԻ ՄԻԶԵՎ
«ԷԼԵԿՏՐԱԷՆԵՐԳԻԱՅԻ ՄԱՏԱԿԱՐԱՐՄԱՆ ՆՈՒՍԱԼԻՈՒԹՅԱՆ ԾՐԱԳԻՐ» N8055-AM
ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՆԱՄԱԶԱՅՆԱԳՐՈՒՄ ԱՄՐԱԳՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ՝
ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՆՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆԸ ՆԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒ-
ԹՅԱՆ ՆԱՐՅԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ**

Քաղ. Երևան

30 օգոստոսի 2011թ.

Նայաստանի Նանրապետության սահմանադրական դատարանը՝ կազմով.

Գ. Նարությունյանի (նախագահող), Կ. Բալայանի, Ֆ. Թոխյանի, Ա. Խաչատրյանի
(գեկուցող), Վ. Նովհաննիսյանի, Ն. Նազարյանի, Ա. Պետրոսյանի, Վ. Պողոսյանի,

համաձայն Նայաստանի Նանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ
կետի, 101-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի, «Սահմանադրական դատարանի մասին»
Նայաստանի Նանրապետության օրենքի 25, 38 եւ 72-րդ հոդվածների,

դռնբաց դատական նիստում գրավոր ընթացակարգով քննեց «2011 թվականի հունիսի
1-ին ստորագրված՝ Նայաստանի Նանրապետության եւ Վերակառուցման եւ զարգացման
միջազգային բանկի միջեւ «Էլեկտրաէներգիայի մատակարարման հուսալիության ծրագիր»
N8055-AM վարկային համաձայնագրում ամրագրված պարտավորությունների՝ Նայաստանի
Նանրապետության Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու
վերաբերյալ» գործը:

Գործի քննության առիթ է հանդիսացել Նանրապետության Նախագահի՝ 2011
թվականի հուլիսի 21-ին սահմանադրական դատարան մուտքագրված դիմումը:

Ուսումնասիրելով սույն գործով զեկուցողի գրավոր հաղորդումը, Նանրապետության Նախագահի պաշտոնական ներկայացուցիչ՝ ՆՆ Էներգետիկայի եւ բնական պաշարների նախարար Ա. Մովսիսյանի գրավոր բացատրությունը, հետագոյնելով համաձայնագիրը եւ գործում առկա մյուս փաստաթղթերը, Նայաստանի Նանրապետության սահմանադրական դատարանը **Պ Ա Ր Զ Ե Յ**.

1. Նայաստանի Նանրապետության եւ Վերակառուցման եւ զարգացման միջազգային բանկի միջեւ «Էլեկտրաէներգիայի մաքակարարման հուսալիության ծրագիր» N8055-AM վարկային համաձայնագիրն (այսուհետ՝ Նամաձայնագիր) ստորագրվել է 2011 թվականի հունիսի 1-ին: Ըստ Նամաձայնագրի՝ Վերակառուցման եւ զարգացման միջազգային բանկը (այսուհետ՝ Բանկ) Նայաստանի Նանրապետության բարձրավոլտ էլեկտրահաղորդիչ ցանցերի (այսուհետ՝ ԲԷՑ) հուսալիության բարձրացման ու թողունակության մեծացման ծրագրի (այսուհետ՝ Ծրագիր) ֆինանսավորմանն օժանդակելու նպատակով Նամաձայնագրում սահմանված կամ նշված պայմաններով Նայաստանի Նանրապետությանը (այսուհետ՝ Վարկառու) փրամադրում է 39.000.000 ԱՄՆ դոլարի չափով վարկ՝ 25 փարի ժամկետով, որից 10-ը՝ արտոնյալ: Վարկի փակման ժամկետը 2016 թվականի հունիսի 30-ն է:

2. Նամաձայնագրի բաղկացուցիչ մաս են կազմում երեք ժամանակացույց եւ մեկ հավելված, որոնցում փրված են Ծրագրի նկարագրությունը, Ծրագրի իրականացման կարգը, վարկի մարման ժամանակացույցը եւ սահմանումները: Նամաձայնագրի 1-ին ժամանակացույցում նկարագրված են Ծրագրի նպատակը, այն է՝ Նայաստանի Նանրապետության բարձրավոլտ էլեկտրահաղորդիչ ցանցերի հուսալիության բարձրացումն ու թողունակության մեծացումը, եւ կառուցվածքը, որը ներառում է «Էլեկտրահաղորդման ցանցի հզորացում» եւ «Տեխնիկական օժանդակություն» մասերը: Նամաձայնագրի 2-րդ ժամանակացույցում նշված են Ծրագրի իրականացման միջոցներն ու պայմանները, իսկ 3-րդ ժամանակացույցում՝ Վարկի մարման ժամանակացույցը:

3. Նամաձայնագրով Նայաստանի Նանրապետությունն ստանձնում է, մասնավորապես, հետեւյալ պարտավորությունները.

- վճարել սկզբնական վճար՝ Վարկի գումարի մեկ քառորդ տոկոսին (0.25%) հավասար չափով, այն է՝ 97.500 ԱՄՆ դոլար,

- կիսամյակային մուծումներով, յուրաքանչյուր փարվա մայիսի 15-ին եւ նոյեմբերի 15-ին փոկոսադրույթի յուրաքանչյուր ժամանակահատվածի համար վճարել փոկոսագումար, որի **դրույքաչափը հավասար է Վարկի արժույթի համար սահմանված կողմնորոշիչ դրույքաչափին**` ավելացնելով փոփոխական փարբերությունը (variable spread)` պայմանով, որ Վարկի ամբողջ մայր գումարի կամ դրա որեւէ մասի փոխարկման դեպքում, Փոխարկման ժամանակահատվածում Նայասփանի Նանրապետության կողմից այդպիսի գումարի վճարման ենթակա փոկոսագումարը կորոշվի Բանկի կողմից 2010 թվականի հուլիսի 31-ին ընդունված «**Վերակառուցման եւ զարգացման միջազգային բանկի վարկերի փրամադրման ընդհանուր պայմանների**» (այսուհետը` Ընդհանուր պայմաններ) Նոդված IV-ի դրույթների համաձայն: Չնայած նշվածին, եթե վարկի առհանված մնացորդի որեւէ գումար ժամանակին չի վճարվում, եւ վճարում չի կատարվում երեսուն (30) օրվա ընթացքում, ապա Վարկառուի կողմից վճարվելիք փոկոսը պետք է հաշվարկվի համաձայն Ընդհանուր դրույթների 3.02 բաժնի «դ» կետում սահմանված կարգի,

- կիսամյակային մուծումներով, սկսած 2021 թվականի նոյեմբերի 15-ից մինչեւ 2035 թվականի նոյեմբերի 15-ը յուրաքանչյուր փարվա մայիսի 15-ին եւ նոյեմբերի 15-ին վերադարձնել Վարկի մայր գումարը 3.33%, իսկ 2036 թվականի մայիսի 15-ին` 3.43% մասնավճարով,

- իրականացնել Ծրագիրը «Բարձրավոլտ էլեկտրական ցանցեր» փակ բաժնեփիրական ընկերության (այսուհետը` ԲԷՑ) միջոցով` վերջինիս հետ կնքելով վարկային գումարի փրամադրման վերաբերյալ օժանդակ համաձայնագիր (այսուհետը` Օժանդակ համաձայնագիր)` Բանկի կողմից հաստատված դրույթներին համապատասխան,

- առանց Նամաձայնագրի 3.01 բաժնի դրույթների սահմանափակման եւ` բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Նայասփանի Նանրապետությունը եւ Բանկը ձեռք կբերեն այլ համաձայնություն, ապահովել Ծրագրի իրականացումը Նամաձայնագրի եւ Ընդհանուր պայմանների Նոդված V-ի դրույթներին համապատասխան,

- Օժանդակ համաձայնագրով սահմանված Նայասփանի Նանրապետության իրավունքներն իրականացնել այնպես, որ պաշտպանվեն Նայասփանի Նանրապետության եւ Բանկի շահերը եւ կատարվեն Վարկի նպատակները, ինչպես նաեւ առանց Բանկի

նախնական հաստատման՝ չփոխանցել, չփոփոխել, անվավեր չճանաչել կամ չհրաժարվել Օժանդակ համաձայնագրից կամ դրա որեւէ դրույթից,

- ապահովել եւ պահանջել ԲԷՑ-ից, որ Օժանդակ համաձայնագիրը համապատասխանի Նամաձայնագրի 2-րդ ժամանակացույցի I բաժնի «Ա» կետի 3-րդ ենթակետի «ա»-ից «դ» մասերի դրույթներին,

- ապահովել եւ պահանջել ԲԷՑ-ից, որ իրականացվի **Ծրագրի կատարման ընթացակարգերի վերաբերյալ 2011 թվականի ապրիլի 18-ին ԲԷՑ-ի կողմից կազմված եւ հաստատված ձեռնարկը** (այսուհետ՝ Գործառնական ձեռնարկ), եւ պարզաճ կերպով կատարել դրանում սահմանված Նայաստանի Նանրապետության բոլոր պարտավորությունները եւ չփոխանցել, չփոփոխել, անվավեր չճանաչել կամ չհրաժարվել Գործառնական ձեռնարկից՝ մինչեւ Բանկից նախնական համաձայնություն ստանալը,

- ապահովել Ծրագրի իրականացումը **«Վերակառուցման եւ զարգացման միջազգային բանկի վարկերի միջոցով Ֆինանսավորվող ծրագրերում կեղծիքը եւ կոռուպցիան կանխելու եւ դրա դեմ պայքարելու ուղեցույցների»** (այսուհետ՝ Նակակոռուպցիոն ուղեցույցներ) դրույթների համաձայն,

- Նամաձայնագրի 2-րդ ժամանակացույցի I բաժնի «Գ» կետի պահանջներին համապատասխան՝ ապահովել եւ նաեւ ԲԷՑ-ից պահանջել ապահովել Ծրագրի բոլոր միջոցառումների նկատմամբ՝ ըստ հանգամանքների, Շրջակա միջավայրի եւ սոցիալական ազդեցության գնահատման (ՇՄՄԳ), Շրջակա միջավայրի կառավարման պլանի (ՇՄԿՊ) եւ/կամ Վերաբնակեցման քաղաքականության շրջանակում (ՎՔՇ) սահմանված չափորոշիչների, քաղաքականության, ընթացակարգերի ու մեխանիզմների կիրարկումը,

- ապահովել, ինչպես նաեւ ԲԷՑ-ից պահանջել, որ ապահովվի Նամաձայնագրի 2-րդ ժամանակացույցի I բաժնի «Գ» կետի 2-րդ ենթակետի «ա»-ից «դ» մասերում սահմանված պահանջների կատարումը,

- ապահովել կամ ԲԷՑ-ից պահանջել ապահովել Ծրագրի առաջընթացի վերահսկումն ու գնահատումը եւ պարտաստել Ծրագրի հաշվետվություններ Ընդհանուր պայմանների 5.08-րդ բաժնի «բ» կետի դրույթների եւ Բանկի համար ընդունելի ցուցանիշների հիման վրա, ինչպես նաեւ ապահովել, որպեսզի Ծրագրի յուրաքանչյուր այդպիսի հաշվետվություն ընդգրկի մեկ օրացուցային կիսամյակ եւ ներկայացվի

Բանկին այդպիսի հաշվետվության ընդգրկված ժամանակահատվածի ավարտից հետո ոչ ուշ, քան մեկ ամսվա ընթացքում,

- Ընդհանուր պայմանների 5.08-րդ բաժնի «գ» կետով նախատեսված նպատակներով Բանկին ներկայացնել հաշվետվություն Ծրագրի կատարման եւ համապատասխան պլանի մասին՝ փակման ամսաթվից ոչ ուշ, քան վեց ամիս հետո,

- վարել կամ պահանջել ԲԷՑ-ից վարել ֆինանսական կառավարման համակարգ՝ Ընդհանուր պայմանների 5.09-րդ բաժնի դրույթների պահանջներին համապատասխան,

- առանց Նամաձայնագրի 2-րդ ժամանակացույցի II բաժնի «Ա» կետի դրույթների սահմանափակման՝ պատրաստել կամ պահանջել ԲԷՑ-ից պատրաստել յուրաքանչյուր օրացուցային եռամսյակի ավարտից ոչ ուշ, քան քառասունհինգ օր անց, եւ Բանկին ներկայացնել Բանկի պահանջները բավարարող ձեւաչափով եւ բովանդակությամբ միջանկյալ, աուդիտ չանցած՝ Ծրագրի ֆինանսական հաշվետվություններ, որոնք ընդգրկում են փվյալ եռամսյակը,

- ապահովել կամ պահանջել ԲԷՑ-ից ապահովել Ծրագրի եւ սուբյեկտի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ենթարկվելը՝ Ընդհանուր պայմանների 5.09-րդ բաժնի «բ» կետի դրույթների համաձայն, ինչպես նաեւ ապահովել, որպեսզի նման յուրաքանչյուր ժամանակահատվածի աուդիտ անցած ֆինանսական հաշվետվությունները Բանկին ներկայացվեն ոչ ուշ, քան նման ժամանակահատվածի ավարտից վեց ամիս անց եւ հրապարակվեն ժամանակին եւ Բանկի համար ընդունելի կարգով,

- ապահովել, որպեսզի Ծրագրի համար պահանջվող եւ Վարկի հասույթներից ֆինանսավորվող բոլոր ապրանքները, աշխատանքները եւ ոչ խորհրդարվական ծառայությունները ձեռք բերվեն Բանկի կողմից համապատասխանաբար 2010 եւ 2011 թվականներին հրապարակված **«Ուղեցույցներ. Նամաշխարհային բանկի փոխառուների կողմից Վերակառուցման եւ զարգացման միջազգային բանկի փոխարվությունների եւ Միջազգային զարգացման ընկերակցության վարկերի եւ դրամաշնորհների շրջանակում կատարվող՝ ապրանքների, աշխատանքների եւ ոչ խորհրդարվական ծառայությունների գնումների»** (Գնումների ուղեցույցներ) I բաժնում եւ **«Ուղեցույցներ. Նամաշխարհային բանկի վարկառուների կողմից Վերակառուցման եւ զարգացման միջազգային բանկի վարկերի եւ Միջազգային զարգացման ընկերակցության վարկերի**

և դրամաշնորհների միջոցով խորհրդարուների ընտրություն և ներգրավում» (Խորհրդարուների ընտրության ուղեցույց) I ու IV բաժիններում սահմանված կամ դրանցում նշված պահանջներին և Նամաձայնագրի 2-րդ ժամանակացույցի III բաժնի դրույթներին համապատասխան,

- բացառությամբ Բանկի կողմից Վարկառուին տրված նախապարաստության կանխավճարի՝ չկատարել Վարկի հաշվից առհանում Նամաձայնագրի կնքման ամսաթվից առաջ կատարված վճարումների համար,

- ապահովել Նամաձայնագրի 2-րդ ժամանակացույցի V բաժնում ներառված այլ պարտավորությունների կատարումը և այլն:

4. Նամաձայնագրի V հոդվածում ամրագրված են նաև համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելու կամ դրա գործողությունը դադարեցնելու կարգն ու ժամկետները:

5. Սահմանադրական դատարանն արձանագրում է, որ գործը քննության նախապարաստելու ընթացքում քննության առարկա վարկային համաձայնագրի վերաբերյալ ՏՏ Նախագահի պաշտոնական ներկայացուցչի կողմից 2011 թվականի օգոստոսի 12-ին ներկայացված բացատրության մեջ նշվել է, որ Ծրագրով նախատեսվում է **Էլեկտրահաղորդման շուրջ 230 կմ գծի փոխարինում**, այն դեպքում, որ վարկի ընդհանուր գումարից՝ 2.0 միլիոն ԱՄՆ դոլարը նախատեսվում է հարկացնել **հողի ձեռքբերման համար**, իսկ 35.9 միլիոն ԱՄՆ դոլարը՝ ապրանքների, աշխատանքների, ոչ խորհրդարարական ու **խորհրդարուների ծառայությունների** ֆինանսավորման համար, ինչը միջոցների նպատակային օգտագործման երաշխավորված վերահսկման լուրջ խնդիր է առաջադրում:

6. Սահմանադրական դատարանն արձանագրում է, որ Նամաձայնագրի հայերեն պաշտոնական թարգմանության տեքստում 3 ժամանակացույցները սխալմամբ թարգմանվել են որպես հավելվածներ: Միաժամանակ, Նամաձայնագրի 2-րդ ժամանակացույցի I բաժնի «Ա» կետի 1-ին ենթակետում վկայակոչվում է հայերեն բնօրինակում՝ «Բաժին Բ.3», իսկ անգլերեն բնօրինակում՝ «Section AB», այն դեպքում, որ՝ ոչ անգլերեն և ոչ էլ հայերեն բնօրինակներում նման բաժին գոյություն չունի: Նաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ Նամաձայնագրի 2-րդ ժամանակացույցի I բաժնի «Ա» կետի 1-ին ենթակետում խոսք է գնում Օժանդակ համաձայնագրում ներառվող պարտադիր

դրույթների մասին, իսկ այդպիսիք ամրագրված են նույն բաժնի «Ա.3» կամ «A.3» կետերում, այնուամենայնիվ, սահմանադրական դատարանը գտնում է, որ Նամաձայնագրի կատարման փուլում փարաբնույթ մեկնաբանություններից խուսափելու համար համապատասխան սխալների ուղղում կարող է կատարվել «Նայաստանի Նանրապետության միջազգային պայմանագրերի մասին» ՆՆ օրենքի պահանջներին համապատասխան:

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից եւ ղեկավարվելով Նայաստանի Նանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ կետով, 102-րդ հոդվածի առաջին եւ չորրորդ մասերով, «Սահմանադրական դատարանի մասին» Նայաստանի Նանրապետության օրենքի 63, 64 եւ 72-րդ հոդվածներով, Նայաստանի Նանրապետության սահմանադրական դատարանը **Ո Ր Ո Շ Ե Ց**.

1. 2011 թվականի հունիսի 1-ին ստորագրված՝ Նայաստանի Նանրապետության եւ Վերակառուցման եւ զարգացման միջազգային բանկի միջեւ «Էլեկտրաէներգիայի մատակարարման հուսալիության ծրագիր» N8055-AM վարկային համաձայնագրում ամրագրված պարտավորությունները համապատասխանում են Նայաստանի Նանրապետության Սահմանադրությանը:

2. Նայաստանի Նանրապետության Սահմանադրության 102-րդ հոդվածի երկրորդ մասի համաձայն սույն որոշումը վերջնական է եւ ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՎՈՂ

Գ. ՆԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

30 օգոստոսի 2011 թվականի
ՄԴՈ -987